

YÖNETMELİK

Tarım ve Orman Bakanlığından:

**ARI KOLONİLERİNİN KİMLİKLENDİRİLMESİ VE KAYIT
ALTINA ALINMASI HAKKINDA YÖNETMELİK**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; arı kolonilerinin hareketlerinin ve hastalıklarının daha etkin kontrolünün sağlanması, ülkesel veya bölgesel eradikasyon programlarının etkin yürütülmesinin desteklenmesi için arıcılık işletmelerinin belirlenmesi ve bu işletmelerde bulunan arı kolonilerinin kimliklendirilmesi ve kayıt altına alınması ile ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; arı kolonilerinin kimliklendirilmesi ve kayıt altına alınması ile bunların bulundukları işletmelerin ve sahiplerinin kayıt altına alınmasını, bilgisayar destekli veri tabanının kurulması ve işletilmesini, kimliklendirilen arı kolonilerinin ve işletmelerinin kontrol ve denetimleri ile idari yaptırımlara ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 7 nci ve 8 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Arı: Süzme bal, petekli bal, polen, balmumu, propolis, arı ekmeği, arı venomu, arı zehiri ve arı sütü gibi birincil arı ürünleri üretimi, damızlık veya diğer amaçlarla yetiştirilen Apidae familyasına dahil hayvanları,

b) Arı Nakil Belgesi: Arıların il içi nakillerinde kullanılan ve Bakanlık veri tabanından alınmış Ek-1'deki belgeyi,

c) Arı vize belgesi: Resmî veteriner hekim tarafından arıların iller arası sevinde doldurulan ve veteriner sağlık raporuna eklenen gidecekleri güzergâhların gösterildiği Ek-2'de yer alan belgeyi,

ç) Bakanlık: Tarım ve Orman Bakanlığını,

d) Genel Müdürlük: Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,

e) İl/ilçe müdürlüğü: İl/ilçe tarım ve orman müdürlüklerini,

f) İşletme: Bu Yönetmelik kapsamında bulunan kolonilerin devamlı veya geçici olarak tutulduğu, yetiştirildiği herhangi bir tesis, kuruluş veya açık alan durumunda bulunduğu çevreyi,

g) Kanun: 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununu,

ğ) Koloni: Yumurtlayan ana arısı bulunan ve üretim faaliyetlerinin sürdürüldüğü arı ailesini,

h) Kovan: Taşınabilen veya sabit olarak bulunan (eski tip sepet veya karakovan) arı ailesi barınağını,

ı) Kovan sahibi: Kovanların mülkiyet hakkını üzerinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

i) Resmî veteriner hekim: Bu Yönetmelik kapsamında verilen görevleri Bakanlık adına yapan Bakanlık personeli veteriner hekimi,

j) Tanımlama araçları: Kolonilerin tanımlanmasında kullanılan plastik kovan plakası, elektronik kovan plakası veya kovan takip cihazı gibi tanımlama araçlarını,

k) Veteriner sağlık raporu: Kolonilerin Kanunda belirlenen sağlık şartlarına uygun olduğunu gösteren, resmî veya yetkilendirilmiş veteriner hekim tarafından düzenlenen belgeyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Yetki

MADDE 5- (1) Bu Yönetmelik çerçevesindeki kolonilerin tanımlanması, kayıt altına alınması, izlenmesi ve işletmelerin kaydı ile ilgili tüm diğer işlemlerin yürütülmesinden Bakanlık yetkilidir. Bakanlık, gerektiğinde kolonilerin tanımlanması ve kayıt altına alınması yetkisini Bakanlığın kontrol ve denetimi altında olmak şartı ile yeterli altyapıya sahip, arıcılık konusunda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar ile işletme sahibine devredebilir.

Genel Müdürlüğün görev ve yetkileri

MADDE 6- (1) Genel Müdürlük arı hareketleri ve sağlığına yönelik bilgisayar destekli veri tabanının oluşturulması, il/ilçe müdürlükleri arasında bilgi akışının sağlanması, il/ilçe müdürlükleri ile yetki verilen ilgili kurum

veya kuruluşların çalışmalarının kontrolü, denetimi, eğitimi ile merkezî veri tabanının işletilmesi, geliştirilmesi ve işlemlerin uygulanması ile görevli ve yetkilidir.

(2) Kayıtlar, Genel Müdürlük tarafından belirlenen şekilde, talebi halinde il/ilçe müdürlüğü tarafından ibraz edilmek üzere yazılı veya bilgisayar veri tabanında en az üç yıl muhafaza edilir.

İl/ilçe müdürlüğünün görev ve yetkileri

MADDE 7- (1) İl/ilçe müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Kendi görev ve yetki sahasında bulunan kolonilerin tanımlanmasında kullanılacak tanımlama araçlarının, bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uygunluğunu onaylamak.

b) Arı kolonilerini tanımlamada kullanılacak kovan plaka numaralarını ve işletme numaralarını işletmelere tahsis etmek.

c) Tanımlanan ve kayıt altına alınan arı kolonileri ile bunların bulundukları işletmeleri kayıt altına almak ve bilgisayar destekli veri tabanına kaydetmek.

ç) Kovan sahiplerinin işletmelerindeki kovanlar için kayıt tutmalarını sağlamak.

d) Tanımlanan koloniler ile işletmelerin kontrol ve denetimlerini sağlamak, kontrollere ilişkin raporları hazırlamak ve gerekli eğitimleri vermek.

Kovan sahibinin yükümlülükleri

MADDE 8- (1) Kovan sahibinin yükümlülükleri şunlardır:

a) İşletme veya işletmelerinin kayıt altına alınmasını ve kaydedilen işletme veya işletmelerindeki kolonilerin tanımlanmalarını sağlamak.

b) Dolu veya boş duruma geçen kovanlar ile bunların işletmeleri ve işletmelerinden olacak tüm koloni hareketlerinin kayıtlarını tutmak ve bunları ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirmek.

c) İşletmelerinin kontrolünde yetkililerce talep edilmesi halinde son üç yıl içerisinde sorumlu olduğu kovanlara ilişkin orijin, tanımlama, varış yeri, naklettiği veya pazarladığı kovanlara ilişkin bilgileri sunmak ve denetimlerde Genel Müdürlük ya da il/ilçe müdürlüğü tarafından görevlendirilen resmî veteriner hekimlere veya Bakanlığın yetkilendirdiği gerçek veya tüzel kişi, kurum ve kuruluşların görevlendirdiği yetkilendirilmiş veteriner hekimlere yardımcı olmak.

ç) Kullanılamayacak durumda olan kovan ve kovan plakalarını il/ilçe müdürlüğüne bildirmek ve bu Yönetmeliğin kovan sahipleriyle ilgili diğer hükümlerinin yerine getirilmesini sağlamak.

(2) Kovan sahibi bu Yönetmelikte yer alan yükümlülüklerini yerine getirmemesinden, eksik ya da hatalı yerine getirmesinden, vermiş olduğu beyanları nedeniyle oluşacak tüm olumsuzluk ve hatalardan sorumludur.

Alıcı ve satıcıların yükümlülükleri

MADDE 9- (1) Alıcı ve satıcılar, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde aldıkları veya sattıkları kolonilere ilişkin gerekli bildirimleri arı nakil belgesini doldurarak bildirim süresi içinde ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Arı Kovanlarının Tanımlanması ve İzlenmesi Sistemi

Arı kovanlarının tanımlanması ve izlenmesi sisteminin unsurları

MADDE 10- (1) Kolonilerin tanımlanması ve kayıt altına alınması sistemi aşağıdaki unsurlardan oluşur:

a) Kolonilerin tanımlanması için tanımlama araçları.

b) İşletmelerde tutulan güncel kayıtlar.

c) Arı nakil belgeleri.

Kolonilerin tanımlanması ve müracaat

MADDE 11- (1) Koloniler, kovan sahiplerinin il/ilçe müdürlüğüne veya Bakanlıkça yetki verilen kişi, kurum veya kuruluşa müracaatları üzerine, bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri çerçevesinde il düzeyindeki il/ilçe müdürlüğünce onaylanmış kovan plakaları ile tanımlanır.

(2) İşletmelerde bulunan kolonilerin tanımlanması, koloni işletme dışına çıkarılacaksa, çıkarılmadan önce tanımlanır. Koloniler bu Yönetmelik şartlarına göre tanımlanmaksızın bulunduğu işletmeden nakledilemez.

(3) Bu Yönetmelikle belirlenen şekilde tanımlanmayan kolonilerin tanımlama işlemi, kovan sahibine Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre idarî para cezası verildikten sonra gerçekleştirilir.

(4) Kolonilerin tanımlanmasına ilişkin masraflar kovan sahipleri tarafından karşılanır.

Kovan plakalarının işletmelere tahsisi ve uygulanması

MADDE 12- (1) Üzerinde özgün tanımlama numaraları bulunan kovan plakaları, Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde il düzeyindeki ilgili il/ilçe müdürlüğü tarafından kendi görev ve yetki sahasındaki işletmelere tahsis edilir.

(2) Kovan plakaları Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde ilgili il/ilçe müdürlüğü tarafından kendi görev ve yetki sahasındaki kovan sahiplerine Ek-3'teki kovan plakaları teslim taahhütnamesi ile teslim edilir ve kovan sahipleri tarafından kovanlara uygulanır.

(3) Kovan plakalarının kovanlara uygulanması, korunması, tahribat durumunda il/ilçe müdürlüğüne bilgi verilmesi kovan sahibinin sorumluluğundadır.

Kovan plakalarının sökülmesi veya değiştirilmesi

MADDE 13- (1) Kovan plakaları Genel Müdürlük veya ilgili il müdürlüğünün izni olmaksızın hiçbir surette sökülemez veya değiştirilemez.

(2) Kovan plakalarının Genel Müdürlük veya ilgili il müdürlüğünün izni olmaksızın sökülmesi ve değiştirilmesi durumunda Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükümleri uygulanır.

(3) Kovan plakalarının tahrip olması veya parçalanması sonucunda kullanılamayacak durumda olanların yerine yeni numaralı kovan plakası uygulanır ve eski kovan plaka numarası veri tabanında kullanılamayacak hale getirilir.

(4) Kovanların tahrip olması veya parçalanması durumunda kovanların kovan plakaları veri tabanında kullanılamayacak hale getirilir.

Kovan plaka numarasının belgelerde belirtilmesi

MADDE 14- (1) Tanımlanan kolonilerin kovan plakaları üzerinde bulunan özgün numaralar; kolonilerle ilgili olarak hazırlanan sigorta poliçesi, numune alınması ve gönderilmesi ile ilgili belgeler, arı nakilleri için düzenlenen belgelerde belirtilir.

Arı nakilleri

MADDE 15- (1) Arıların nakilleri, 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.

Kovanların tahrip olması

MADDE 16- (1) Kovanların tahrip olması, parçalanması veya kovandaki koloninin ölümü hâlinde, işletmenin işletme defterine/formuna kovan sahibi tarafından kaydedilir ve bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne otuz gün içerisinde bildirilir.

Kovanların kaybolması veya çalınması

MADDE 17- (1) Tanımlanmış kovan kaybolur veya çalınır ise, kovan sahibi otuz gün içinde durumu ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirir. Kaybolan veya çalınan kovanların durumları il/ilçe müdürlüğünce veri tabanına kayıt edilir.

(2) Çalınan veya kaybolan kovanlar daha sonra bulunur ise bulunan kovanların durumu il/ilçe müdürlüğüne bildirilir ve il/ilçe müdürlüğünce bu kovanların veri tabanındaki kayıtları güncellenir.

İşletme kayıt defteri/formu

MADDE 18- (1) İşletmelerdeki koloniler için kovan sahipleri tarafından, işletmeye gelen veya işletmeden ayrılan tüm arıların hareketlerinin kaydedildiği Ek-4’teki arı kolonileri için işletme kayıt defteri/formu tutulur.

(2) İşletmeye ait bilgileri içeren işletme kayıt defteri/formu, elle yazılı formda veya bilgisayar ortamında tutulur, en az üç yıl saklanır ve il/ilçe müdürlüğü tarafından talep edilmesi hâlinde kovan sahibi tarafından ibraz edilir.

(3) İşletme kayıt defteri/formu tutmayan veya il/ilçe müdürlüğü tarafından talep edilmesi halinde ibraz etmeyen kovan sahiplerine Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi gereği idarî yaptırım uygulanır.

İşletme kayıt defteri/formu ve vize belgelerinin kaybolması, çalınması veya imha edilmesi

MADDE 19- (1) Kolonilere ait bilgileri içeren işletme kayıt defteri/formu veya vize belgeleri kaybolmuş, çalınmış veya imha edilmiş ise kovan sahipleri bildirim süresi içinde durumu yazılı olarak veya elektronik ortamda ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İşletmelerin Tanımlanması ve Tescili

İşletmelerin tanımlanması ve kayıt altına alınması

MADDE 20- (1) Bünyesinde koloni bulunduran tüm işletmeler tanımlanır ve kayıt altına alınır.

(2) İşletmelerin tanımlanması ve kaydı için kovan sahibi tarafından işletmenin bulunduğu yerdeki il/ilçe müdürlüğüne müracaat edilir.

(3) Kovan sahibinin müracaatı üzerine özgün bir işletme tanımlama numarası tahsis edilir.

İşletme tanımlama numaraları

MADDE 21- (1) İşletme tanımlama numaraları aşağıda belirtilen şekilde tahsis ve kayıt edilir:

a) İşletme tanımlama numarası, iki haneli ülke kodu, iki haneli il trafik kodu ve on haneli bireysel işletme tanımlama numarası olmak üzere en fazla on dört karakterden oluşur.

b) İşletme tanımlama numarası, bilgisayar destekli veri tabanına, hareket belgelerine ve işletme tescil belgesine kaydedilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Veri Tabanı

Bilgisayar destekli veri tabanı

MADDE 22- (1) Genel Müdürlük tarafından kovan plaka numaraları veri tabanında tutulur.

(2) Veri tabanındaki kayıtlar, ilgili diğer ulusal veri tabanları ile uyumlu ve bunlarla bilgi değişimine uygun olacak şekilde tutulur.

(3) Bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanmayan hiçbir kovan veri tabanına kaydedilmez.

Veri tabanında bulunması gereken bilgiler

MADDE 23- (1) Bilgisayar destekli veri tabanında asgari aşağıdaki bilgiler bulunur:

- a) İşletme tanımlama numarası.
b) İşletmenin ait olduğu veya kanuni olarak işletmeden sorumlu kovan sahibinin adı-soyadı, kimlik numarası, işletmenin adresi, koordinatları ve varsa telefon/faks numarası ile elektronik posta adresi.
c) Kovanlara özgün tanımlama numarası.

Veri tabanında bilgi erişimi

MADDE 24- (1) Genel Müdürlük bu Yönetmelik çerçevesindeki tüm bilgilere; il/ilçe müdürlüğü de kendi görev ve yetki sahasındaki bilgilere erişebilir. Bakanlık, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bilgi gizliliğinin ve korunmasının sağlanması şartıyla, ilgili kurum, kuruluş, gerçek ve tüzel kişilere, gerekli önlemleri alarak paydaşların uygun şartları haiz olmaları halinde bu bilgilere erişimleri için izin verebilir. Bu bilgiler arasında kişisel verilerin bulunması halinde, bu nitelikteki veriler gerekli teknik ve idari tedbirler alınarak 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hükümlerine uygun şekilde ilgili üçüncü kişilere aktarılabilir.

ALTINCI BÖLÜM

Tanımlama Araçlarına İlişkin Hususlar

Tanımlama araçları

MADDE 25- (1) Bireysel olarak tanımlanacak koloniler, Bakanlık tarafından belirlenen özelliklere sahip tanımlama araçlarıyla tanımlanır.

Kovan plakalarında bulunması gereken özellikler

MADDE 26- (1) Bu Yönetmelik hükümleri gereği kolonilerin tanımlanmasında kullanılacak kovan plakalarının üzerinde lazer tekniği ile silinmez şekilde baskılı asgari aşağıda belirtilen bilgi ve hususlar bulunur:

- a) Bakanlık logosu.
b) Tanımlama numarası.
c) Barkod.
ç) Kare kod.
(2) Kovan plakası üzerindeki tanımlama numarası en fazla on dört karakterden oluşur. Bu karakterlerden;
a) İlk iki hane ülke kodunu (TR),
b) Ülke kodundan sonraki iki hane kovanın bulunduğu ilin trafik kodunu,
c) İl trafik kodunu takip eden en fazla on hane, kovanın bireysel tanımlama numarasını, oluşturur.

Kovan plakalarının teknik özellikleri ve taşınması gereken şartlar

MADDE 27- (1) Kovan plakalarının teknik özellikleri ve taşınması gereken şartlar şunlardır:

- a) Kovan plakaları sağlam, büküldüğü zaman kırılmayacak ve herhangi bir deformasyon izi kalmayacak, yüksek kaliteli plastik hammaddeden imal edilmiş ve sarı renkte olur.
b) Kovan plakaları kovanın bulunduğu dış etkilere ve farklı iklim şartlarına fiziksel olarak dayanıklı ve okunması kolay olur.
c) Kovan plakalarının köşelerinde, kovanlara sabitlenebilmesi amacıyla delik olması gerekir.
ç) Kovan plakalarında keskin kenar ve köşeler olmaz.
d) Kovan plakasının eni en az 55 mm, boyu en az 95 mm olur.
e) Kovan plakası üzerindeki Bakanlık logosu, karekod, ülke kodu, il trafik kodu ve bireysel numara en az 15 mm yüksekliğinde, barkod en az 10 mm yüksekliğinde olur.
(2) Her bir kovan plakası, lazer tekniği ile silinmez şekilde baskılı olarak birinci fıkrada belirtilen bilgi ve hususları ihtiva eder.
(3) Bakanlık, kovanlara uygulanan kovan plakaları dışında, bu Yönetmelikte belirtilen hükümleri karşılaması şartıyla, tanımlama için ilave olarak elektronik özellikte başka yapıda tanımlama araçları seçebilir. Bu ilave tanımlama araçlarının yapısı ve modeli Bakanlıkça belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

İdari Yaptırımlar

İdari yaptırım

MADDE 28- (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin ihlali hâlinde Kanunun 36 ncı maddesine göre idari yaptırımlar uygulanır.

Kovan hareketlerinin kısıtlanması

MADDE 29- (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanmamış hiçbir koloninin işletme dışına çıkışına yasal işlemler uygulanana kadar izin verilmez, bu tür koloniler için vize belgesi ve veteriner sağlık raporu düzenlenmez.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tanımlanmış kolonilere ve kayıt altına alınmış işletmelere arı hastalıklarını önleme amacı dışında, kovanların taşınmasının veya işletmeye giriş ve çıkışının yasaklanması amacıyla kovan hareketlerini önlemeye yönelik veri tabanında kısıtlama konulmaz.

Bildirim

MADDE 30- (1) Kovan sahibi, işletmesine ve işletmesinden yapılan koloni giriş çıkışını, kolonilerin aktif/pasif durumunu, koloni üretimini/çoğaltılmasını, kendisine ve işletmesine ait bilgilerini otuz gün içinde ilgili il/ilçe

müdürlüğüne bildirir. Bildirimler elektronik ortamda da yapılabilir. Kovan sahibi süresi içerisinde bildirimde bulunmaz ise, ilgili il/ilçe müdürlüğü bu işletmeye ve bu işletmeden yapılacak arı hareketlerini kısıtlar ve gerekli bildirimlerde bulunmadığından dolayı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre koloni başına idarî para cezası uygulanır.

Tanımlama araçlarında tahrifat ve sahtecilik

MADDE 31- (1) Kolonilerin tanımlanmasında kullanılan tanımlama araçlarında tahrifat yapanlara, sahtelerini üretenlere veya uygulayanlara fiil suç oluşturmadığı takdirde Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü gereği idarî para cezası verilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM
Geçici ve Son Hükümler

Bildirim süresi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Herhangi bir nedenle bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak gerekli bildirimleri yapılmayan kolonilerin aktif/pasif durumu, kovan sahibinin kendisine ve işletmesine ait bilgileri, 30 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen bildirim süresine bakılmaksızın 31/12/2022 tarihine kadar güncellenir.

Tanımlama araçları

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce 26 ncı ve 27 nci maddelerde belirtilen özellikleri taşımayan kovan plakaları ile tanımlanan koloniler tanımlanmış olarak kabul edilir. İl/ilçe müdürlükleri tarafından bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten önce alımı yapılmış veya alım ilanı yayımlanmış kovan plakalarında 26 ncı ve 27 nci maddelerde belirtilen özellikler aranmaz.

Yürürlük

MADDE 32- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 33- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Orman Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)